مشکلات بیمه‌ای خود را به ما بگویید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی و یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار و همچنین مشکلاتی که احیانا در جریان مراجعه به شعب تامین اجتماعی با آن رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید. برای این منظور می‌توانید سوالات خود را از طریق ایمیل porsesh.11@gmail.com برای ما ارسال کنید و یا به آدرس دفتر نشریه که در شناسنامه صفحه آخر قید شده است، بفرستید.

مشاور آتیه‌نو توضیح می‌دهد:

پاسخ به چند سوال فراگیر بیمه‌ای

● محمد حسین قشقایی ●
● کارشناس تامین اجتماعی ●

نهادهای تامین اجتماعی در تمام دنیا در زمره موسسات و سازمان‌های خدمات عمومی محسوب می‌شوند. در ارائه خدمات عمومی به جامعه، شرایط و ضوابط خاصی حاکم است که در سایر خدمات دیده نمی‌شود. یکی از این قواعد اصل استمرار است. بر این اساس خدمات عمومی هیچ‌گاه تعطیل‌بردار نیست و در هر شرایطی باید به جامعه ارائه شوند. اصل بعدی اصل تقدم منفعت عمومی بر منافع خصوصی است. در ارائه خدمات تامین اجتماعی برخلاف بیمه‌های خصوصی و تجاری منفعت‌طلبی هدف نیست، بلکه ارائه خدمت به جامعه مطرح است. در مبحث خدمات عمومی اصل تساوی حاکم است. به این معنا که غالب خدمات به صورت مساوی و بدون تبعیض به مردم ارائه می‌شود و تفاوت‌گذاری بین مردم به لحاظ جنسیتی، مذهبی، قومی و... قابل‌پذیرش نیست؛ مثل ارائه خدمات درمانی به بیمه‌شدگان تامین اجتماعی که همه به‌طور یکسان از آن بهره‌مند می‌شوند. اصل دیگری که به‌ویژه در خدمات تامین اجتماعی بسیار مهم است، پیاده‌سازی اجباری استفاده از این خدمات است. اجرای مقررات تامین اجتماعی در کلیه مراکز تولیدی، صنعتی، خدماتی و... اجباری است. بنابراین به لحاظ آمره بودن اجرای قواعد مربوط به تامین اجتماعی مسائل دیگری مطرح می‌شود و به وجود می‌آید که ناشی از حاکمیت این اصل است. تا به حال روال این بخش از نشریه تحلیل و توضیح مباحث قانونی بود، اما با توجه به دریافت سوالات بسیار از مخاطبان نشریه آتیه‌نو در خصوص مطالبی که در مقدمه گفته شد، تصمیم گرفتیم در این شماره تعدادی از این سوالات را به دلیل اهمیت و فراگیر بودن، همراه با توضیح و تشریح قوانین مربوط به آن منتشر کنیم تا دیگر مخاطبان نشریه که احیانا با چنین مشکلاتی در امور بیمه‌ای خود مواجه شده‌اند از این پاسخ‌ها استفاده کنند.

■ صاحب یک کارگاه هستم. کارگری داشتم که به هیئت‌های حل اختلاف مراجعه کرد و برای مزایا و بیمه خود علیه من شکایت کرد و هیئت‌های حل اختلاف نیز به نفع او رای دادند. در رای مذکور حکم پرداخت ۷ میلیون تومان بابت سنوات، عیدی و مرخصی‌های استفاده‌نشده‌ی صادر شده بود که آن را پرداخت کردم، ولی در مورد بیمه هنوز اقدامی نکرده‌ام. نام‌برده می‌گوید مبلغی به من پرداخت کن تا موضوع بیمه را پیگیری نکنم. اگر این کار را انجام دهم و مبلغ درخواستی را پرداخت کنم، مشکلی پیش نمی‌آید؟ لطفا من را راهنمایی کنید.

بیمه کردن کارکنان امری اجباری است و کارفرما موظف است کارکنان خود را نزد سازمان تامین اجتماعی بیمه کند و این مسئولیت هیچ‌گاه از عهده کارفرما زایل نمی‌شود. پرداخت مبلغی به کارگر بابت حق بیمه پرداخت‌نشده، موجب ساقط شدن تعهدات قانونی و بیمه‌ای کارفرما نمی‌شود. اخذ دست‌خط یا تعهدنامه از نام‌برده نیز این وضعیت را تغییر نمی‌دهد. چه‌بسا پس از پرداخت مبلغ مذکور فرد مورد نظر برای پیگیری بیمه خود مجددا اقدام کند و مجبور شوید هزینه‌های مربوط به بیمه و جرائم مربوطه را نیز پرداخت کنید.

■ دکتر داروساز هستم و داروخانه‌ای دارم. خانمی به مدت هشت ماه پیش من مشغول به کار بود که متوجه شدم از دخل مبالغ زیادی را برداشت کرده است. او را اخراج کردم و بابت برداشت غیرقانونی به دادگاه شکایت کردم. وی نیز در مقابل به هیئت‌های حل اختلاف وزارت کار مراجعه کرد و به دادگاه نیز بابت بیمه و عدم اجرای ماده ۱۴۸ شکایت کرد. هیئت‌های حل اختلاف به نفع او رای دادند و من نیز حاضرم آن حکم را اجرا کنم، ولی پرونده من در دادگاه در دست بررسی است و اگرچه با مدارکی که ارائه داده‌ام دزدی وی محرز شده، ولی هنوز رای صادر نشده است. به تازگی دادگاه سوم مرا تحت فشار قرار داده که وثیقه بگذارم و موضوع را کیفری مطرح می‌کند. آیا دادگاه می‌تواند چنین کاری کند یا جریمه‌ای باید بپردازم؟ باید چه کار کنم؟

در این مسئله در واقع سه شکایت مطرح شده که لازم است در هر مورد توضیح لازم داده شود:

۱. یک شکایت مربوط به شکایت کارفرما بابت اختلاس و دزدی است که در دادگاه در حال رسیدگی است و ارتباطی به روابط کاری و قانون کار ندارد، اگرچه از آن متاثر می‌شود و بر آن اثر گذار است. این موضوع در چارچوب مقررات جزایی و قانون مجازات اسلامی تحت بررسی و صدور رای قرار می‌گیرد.

۲. شکایت دوم ناشی از شکایت کارگر علیه کارفرما در هیئت‌های حل اختلاف است که در چارچوب قانون کار و روابط کاری کارگر و کارفرما مورد بررسی قرار گرفته و رای صادر شده است. مفاد رای این هیئت طبق قانون باید اجرا شود و ارتباطی به شکایت قبلی ندارد. اگرچه می‌شد از هیئت‌های حل اختلاف درخواست اناطه کرد و خواهان توقف بررسی و صدور رای موضوع تا اعلام نتیجه از دادگاه شد.

۳. شکایت سوم که موضوع اصلی سوال است مربوط به شکایت کارگر از کارفرما بابت عدم اجرای ماده ۱۴۸ قانون کار و بیمه کارگر است که مجازات آن در ماده ۱۸۳ قانون مذکور عنوان شده است. بر اساس این ماده، کارفرمایانی که از بیمه کردن کارکنان خود امتناع کنند و ماده ۱۴۸ را اجرا نکنند، علاوه بر تادیه کلیه حقوق متعلق به کارگر (سهم کارفرما) با توجه به شرایط و امکانات خاطی و مراتب جرم، به جریمه نقدی معادل دو تا ده برابر حق بیمه مربوطه محکوم خواهند شد. جرائم نقدی مقرر در این ماده به موجب ماده ۱۸۶ قانون کار به حساب مخصوصی در بانک واریز می‌شود و این وجوه تحت نظر وزارت کار جهت امور رفاهی، آموزشی و فرهنگی کارگران به مصرف خواهد رسید و برای شکایت‌کننده نفعی دربرندارد، یعنی مبلغ مزبور به حساب دولت واریز می‌شود بنابراین این نوع شکایت خیلی نادر است و کم اتفاق می‌افتد و فقط به منظور تحت فشار قرار دادن کارفرما انجام می‌پذیرد. اما موضوع کیفری در مورد این شکایت مطرح نیست فقط جریمه‌ای معادل دو تا ده برابر برای خاطی در نظر گرفته می‌شود. ولی از آنجا که شکایت بابت مواد ۱۷۱ تا ۱۸۴ قانون کار طبق ماده ۱۸۵ قانون در صلاحیت دادگاه‌های کیفری دادگستری است چنین استنباط می‌شود که تمامی جرائم مربوط به این مواد جنبه کیفری دارند. درواقع به دلیل آنکه اغلب مواد مذکور از قبیل مواد ۱۷۹، ۱۷۸، ۱۷۷، ۱۷۵، ۱۷۶ و ۱۸۱ حبس را به‌عنوان مجازات در نظر گرفته‌اند و حبس جزء مجازات‌های کیفری است، از این رو محل و مرجع طرح کلیه شکایات در دادگاه‌های کیفری تعیین شده است. در ماده ۱۸۳ فقط جریمه برای خاطی در نظر گرفته شده و موضوع حبس در این ماده قانونی مطرح نشده است.

■ پدرم حدود ۹۰ سال سن دارد و تحت پوشش هیچ نوع بیمه‌ای نیست. ولی هنوز به‌عنوان باغبان در یک شرکت مشغول به کار است. شرکت باید ایشان را بیمه کند یا نه؟ روند کار به چه صورت است؟

بله، شرکت باید او را بیمه کند و تمام سال‌هایی که در آن محل مشغول به کار بوده مقررات مربوط به کار و تامین اجتماعی را مراعات کند. ابتدا لازم است با ارائه مدارک اشتغال و کارکرد به شعبه تامین اجتماعی محل مراجعه و درخواست بازرسی و احتساب سابقه کند. اگر نتیجه‌ای حاصل نشد، از طریق هیئت‌های حل اختلاف کارگر و کارفرما خواهان احراز سوابق بیمه‌ای شود.

■ آیا می‌توان حق بیمه سال‌های گذشته را پرداخت کرد تا وقفه و فاصله‌ای بین سابقه ایجاد نشود؟

سابقه به‌مرور زمان به وجود می‌آید، بنابراین بدون اشتغال امکان ایجاد سابقه نیست، مگر اینکه شخصی در کارگاهی مشغول به کار بوده باشد و کارفرما حق بیمه وی را پرداخت نکرده باشد، که در آن صورت می‌توان به هیئت‌های حل اختلاف وزارت کار مراجعه و علیه کارفرما بابت عدم اجرای ماده ۱۴۸ قانون کار اقامه دعوا کرد.

■ مدتی در یک رستوران کار کردم. این رستوران به مدت چند ماه تعطیل بود و هم‌اکنون نیز به شخص دیگری واگذار شده است. در این صورت باز هم امکان رد شدن بیمه وجود دارد یا خیر؟

۱. هر گونه اشتغال در کارگاه‌های تحت پوشش قانون کار مشمول بیمه تامین اجتماعی است، مگر اینکه خلاف آن ثابت شود. مثلا شخص همان زمان مشمول صندوق بیمه‌ای دیگری باشد.

۲. کارفرمای جدید در صورت تسویه‌حساب نکردن با کارگران و یا نپرداختن حق بیمه آنان توسط کارفرمای قبلی، مسئول است و باید مطالبات قبلی کارگران را بابت بیمه، حقوق و مزایای دیگر پرداخت کند. طبق قانون هر کسی که قصد دارد کارگاهی را نقل‌وانتقال دهد، باید مفاصاحساب تامین اجتماعی را از فروشنده یا واگذارکننده مطالبه کند. در غیر این صورت هردو (هم واگذارنده و هم خریدار) در مقابل مطالبات کارگران دارای مسئولیت تضامنی هستند.

● شرح جدول شماره ۷۲ ●
● طراح: حمیدرضا عبدالوند ●

افقی

۱. یکی از انتظارات بازنشستگان از دولت
۲. پسر گودرز و از سرداران ایرانی شاهنامه – دوزخ و جهنم عرب – استانی در مرز عراق
۳. قبیله‌ای در آفریقا – سازنده – در آغاز
۴. خبرگزاری ایتالیا – پشت گردن – فرمانروا
۵. شکیبایی – بخشنده – زشتی – فوق ستاره تیم ملی فوتبال اسپانیا در جام جهانی ۲۰۱۰
۶. واحد شمارش سیگار – ارج – برجستگی گونه – بندر و شهری در جنوب فرانسه
۷. حجره – ستایش – التهاب قولون که ممکن است در اثر آمیب یا انگل همراه با پولیپ یا زخم باشد
۸. یکی از مهم‌ترین اهرم‌های تامین مالی صنایع مختلف کشور
۹. به‌عنوان بی‌حس‌کننده و ضدسرفه کاربرد دارد – از افعال ربطی – موجدار
۱۰. خاندان – حرف انتخاب – خودکشی – نیم صدای الاغ
۱۱. گل ناامیدی – روزگار – الفبای تلگراف – اختراع دانشمند آمریکایی تیت
۱۲. بی‌آبرو – سخن نوشتاری که وزن، آهنگ یا قاعده‌های دیگر شعر را نداشته باشد – سبد بزرگی برای حمل بار بر پشت انسان یا چهارپا
۱۳. سومین بیمارستان از مجموعه بیمارستان‌های فوق‌تخصصی سازمان تامین‌اجتماعی تحت برند کلی (میلاد) در این شهر به بهره‌برداری رسید – مرد جوان – نخ تابیده
۱۴. گرامی‌تران – نیایش – از سبزی‌ها
۱۵. کتابی به همت معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان تامین‌اجتماعی که شرح خاطرات، زندگی و فعالیت ۴۹ نفر از بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان تامین‌اجتماعی در حوزه‌های مختلف است

عمودی

۱. ترمز صوتی چارپایان – یکی از مهم‌ترین پایه‌های حرکت اقتصاد کشور از رکود به سمت رونق – از غول‌های اروپایی هواپیماسازی جهان
۲. از وسایل خانه و اداره – بازشدنی است! – موسیقی هنریِ اروپا
۳. سومین سد تامین‌کننده آب پایتخت‌نشینان که در سال ۱۳۶۳ به بهره‌برداری رسید – مقابل ازل – دارای گشادگی در سطح یا بدنه
۴. مهاجم تندوتیز سابق انگلستان – بزرگ‌منشی – از پیش بردن
۵. سایه – درنده – بسیار – روکش کجاوه
۶. صنعتی در ایران که با ۲۶۳ حرفه دیگر ارتباط دارد – کشوری آسیایی که از مهم‌ترین مقاصد گردشگری درمانی جهان به شمار می‌رود
۷. خمیازه – از خوراک‌های چهارپایان – به کلیه اموال، عناوین، بدهی‌ها، حقوق و وظایف شخص پس از مرگش گفته می‌شود – مادر لر
۸. دردی که دارای تناوب باشد – نیکی و بخشش در راه جلب خشنودی خدا – والایی
۹. مساوی – یکی از متغیرهای تاثیرگذار مولد آسیب‌های اجتماعی – قهرمان اساطیری ایران – بی‌نقص، تمام
۱۰. دارای ظاهر یا رفتاری همانند – از عوامل ابتلا به بیماری‌های قلبی‌عروقی در ایران
۱۱. مردم دراز، باریک و لاغر – دعوا برای خیرات آن نیست! – کوه آتش‌فشان در جنوب ژاپن – شکم‌بند طبی
۱۲. نامی دخترانه – فراورده حاصل از پلیمریزاسیون بسپار – بزرگ‌تر
۱۳. وسیله نقاشی – یکباره خودمانی – تنگه‌ای بین قاره‌های آمریکا و آسیا
۱۴. کافر – شامل‌تر و کلی‌تر – نام قدیم کشور یمن شمالی
۱۵. اولین مقصد گردشگری ارزان برای انگلیسی‌ها – مهم‌ترین عنصر دوران بازنشستگی – طلا

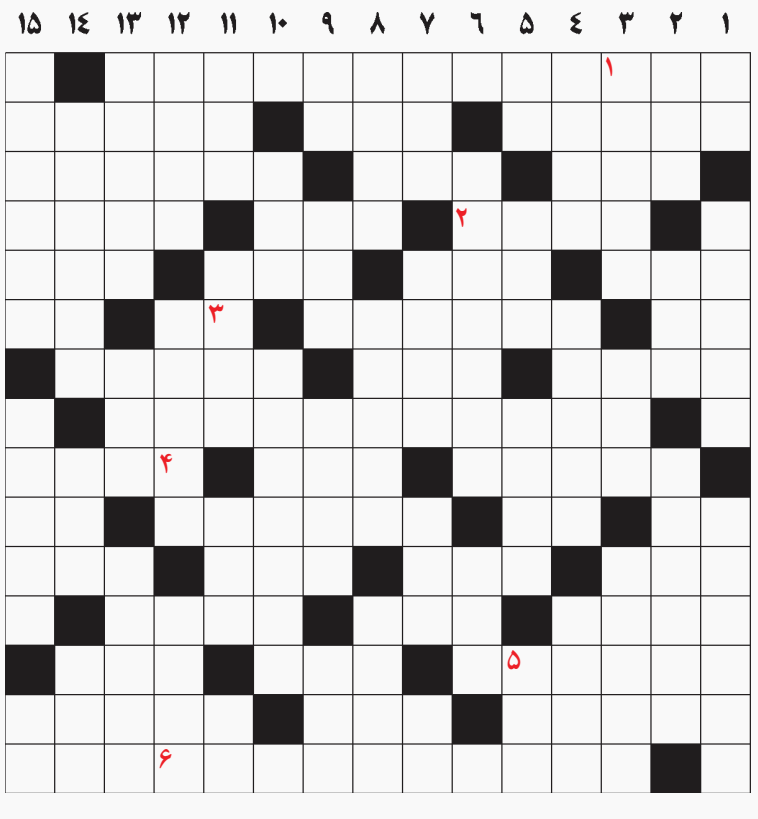

● خبرهای استانی ●

کوتاه از استان‌ها

■ **اصفهان:** نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی گفت: «بیمه‌ها باید با اقتدار و براساس اصول علمی، هزینه‌های درمانی تحمیل‌شده به نظام سلامت را مدیریت کنند.» دکتر حیدرعلی عابدی در دیدار با مدیر درمان تامین‌اجتماعی اصفهان، افزود: «اگر هزینه‌های بخش سلامت مدیریت نشود و بیمه‌ها کماکان تنها پرداخت‌کننده و نه ارزیاب و ناظر باشند، به طور قطع طرح تحول نظام سلامت با شکست جدی مواجه خواهد شد و در کنار آن، هزینه‌های درمانی زیادی متوجه بیماران و کشور خواهد شد.» عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: «درواقع بیمه‌ها هستند که باید به‌عنوان حافظ منافع بیمه‌شدگان، تعیین کنند چه خدماتی تحت‌چه شرایطی باید تحت پوشش قرار بگیرد.» در این دیدار دکتر علی اعتصام‌پور، مدیر درمان تامین‌اجتماعی اصفهان، گفت: «مدیریت درست منابع بخش سلامت از طریق خرید خدمت راهبردی و نظارت و پایش مستمر و دقیق امکان‌پذیر خواهد بود.»

■ **فارس:** دکتر اکبر امیری، مدیر درمان تامین‌اجتماعی فارس در دیدار با کارکنان دفتر اسناد پزشکی تامین‌اجتماعی این استان گفت: «سالانه ۹۵۰۰ میلیارد ریال در بخش درمان غیرمستقیم تامین‌اجتماعی این استان به ارائه‌دهندگان خدمات سلامت پرداخت می‌شود.» دکتر کریم آقایی، رئیس دفتر اسناد پزشکی تامین‌اجتماعی فارس، نیز در این دیدار با اشاره به پرداختی‌های صورت‌گرفته به پزشکان خانواده گفت: «سازمان تامین‌اجتماعی از نظر زمان پرداخت از همه بیمه‌ها جلوتر است، به گونه‌ای که اسناد مربوط به دوره زمانی تا تیرماه ۱۳۹۵ را با پزشکان طرف قرارداد تسویه کرده‌ایم.»

■ **زنجان:** مدیر درمان تامین‌اجتماعی زنجان گفت: «تهمین گروه ارائه خدمات درمانی رایگان بسیج جامعه پزشکی مدیریت درمان تامین‌اجتماعی زنجان، به مناطق محروم این استان اعزام شدند.» دکتر علی محمدی ترکیب اعضای گروه یادشده را متشکل از یک نفر پزشک عمومی، یک نفر ماما، دو نفر پرستار، یک نفر تکنسین دارو و تجهیزات پزشکی و یک نفر تکنسین آموزش بهداشت عنوان کرد و ادامه داد: «این تیم علاوه بر خدمات پزشکی، آموزش‌های مامایی و بهداشت فردی را نیز به مردم روستا ارائه می‌کند.»

■ **چهارمحال و بختیاری:** دکتر صمد اکبری، مدیر درمان تامین‌اجتماعی چهارمحال و بختیاری در اولین کنفرانس آموزشی غربالگری دوران بارداری، درخصوص اهمیت انجام آزمایش‌های غربالگری گفت: «با انجام این آزمایش‌ها، پزشکان و والدین از وضعیت سلامت نوزادی که قرار است به‌زودی متولد شود، اطلاعات روشن‌تری خواهند داشت.» وی افزود: «انجام سونوگرافی در فاصله هفته‌های ۱۸ تا ۲۰ بارداری که به‌تمامی زنان باردار توصیه می‌شود، برای بررسی دقیق‌تر اختلالات هنگام تولد و روند تکامل جنین انجام می‌شود.» این کنفرانس با شرکت بیش از ۱۳۰ نفر از پزشکان عمومی و متخصص، متخصصان زنان و زایمان، رادیولوژی، آزمایشگاه و پرستاران شاغل در بخش‌های زنان بیمارستان هاجر و بیمارستان تامین‌اجتماعی امام علی(ع) برگزار شد.

■ **مرکزی:** مدیر درمان تامین‌اجتماعی مرکزی گفت: «برای تکمیل زنجیره ارائه خدمات سلامت به بیمه‌شدگان استان، پروژه‌های متنوعی در بخش درمان تامین‌اجتماعی این استان تا پایان امسال افتتاح می‌شود.» دکتر بابک عدلی افزود: «ارائه خدمات سلامت در فضایی مناسب و در شان بیمه‌شدگان و سایر شرکای اجتماعی تامین‌اجتماعی وظیفه اصلی همه مدیران و کارکنان بخش درمان تامین‌اجتماعی است.» دکتر عدلی افزود: «در دهه مبارک فجر، بخش‌های جدید بیمارستان شازند، اورژانس جدید بیمارستان شهید دکتر چمران ساوه، دستگاه‌های رادیولوژی دیجیتال بیمارستان‌های ساوه و شازند و بخش زنان و زایمان بیمارستان امام خمینی (ره) اراک با ۱۱ تخت به بهره‌برداری خواهد رسید.»

■ **مازندران:** مدیرکل تامین‌اجتماعی مازندران گفت: «تعداد مستمری‌بگیران اصلی تحت پوشش تامین‌اجتماعی استان مازندران ۱۱۵ هزار نفر است که با احتساب افراد تبعی، تعداد آنان به بیش از ۲۵۰ هزار نفر می‌رسد.» سید علی‌اصغر محمودی افزود: «در این استان ماهانه بالغ بر ۱۳۶ میلیارد تومان مستمری از تامین‌اجتماعی به بازنشستگان و مستمری‌بگیران پرداخت می‌شود.» وی برگزاری المپیادورزشی، نسیم سلامت و اجرای طرح کرامت رضوی، با هدف اعزام بازنشستگان به سفر زیارتی مشهد مقدس، را از دیگر اقدامات سازمان تامین‌اجتماعی در دولت یازدهم عنوان کرد و گفت: «در دو سال اخیر یک هزار و ۵۰۰ نفر از بازنشستگان استان مازندران به مشهد مقدس اعزام شده‌اند.» محمودی همچنین تعداد بیمه‌شدگان تامین‌اجتماعی مازندران را یک میلیون و ۸۵۰ هزار نفر و پوشش بیمه تامین‌اجتماعی در استان را ۵۹ درصد جمعیت آن اعلام کرد.